

**CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR
21 iulie 2021**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÉTEL (30 pont)

Olvasa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Nagy László: Himnusz minden időben

*Te szivárvány-szemöldökű,
Napvilág lánya, lángoló,
Dárdának gyémánt-köszörű,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Te fülemülék pásztora,
Sugarak déli lantosa,
Legelső márvány-palota,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Siralomvölgyi datolya,
Festmények rejtett mosolya,
Templomon arany-kupola,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Díjra korbácsolt versenyló,
Lázadásokban lobogó,
Csillag, dutyiba pillantó,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Harctéri sebek doktora,
Hazátlanoknak otthona,
Mézes bor, édes babona,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Piaci csarnok álmosa,
Nyomorúságnak táncosa,
Szilveszter-éji harsona,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Béta-sugárban reszkető,
Sok-fejű kölyket elvető,
Tengerek habján csörtető,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Minden időben ismerős,
Mindig reménnyel viselő,
Bájjokkal isteni erős,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Öröktől belémkaroló,
Vánkosra velem hajoló,
Varjakat döggé daloló,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Iszonyattól ha szédülök,
Ha a pimaszság rámdönög,
Önmagammal ha küzködök,
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Jog hogyha van: az én jogom,
Enyém itt minden hatalom,
Fölveszem kardom, sisakom!
Gyönyörűm, te segíts engem!*

*Felragyog az én udvarom,
Megdicsőül a vér s korom,
Galambok búgnak vállamon,
Gyönyörűm, ha segítsz engem!*

- a. Milyen műfaji sajátosságokat fedez fel a költeményben? Indokolja válaszát a szöveg alapján! **5 pont**
- b. Mutassa be a vers szerkezeti sajátosságait! **5 pont**
- c. Milyen a beszélő és a címzett, valamint a külvilág viszonya? **5 pont**
- d. Értelmezze a vers motívumait! **5 pont**

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

A Hangzó Helikon sorozat

Költészet és dal a színvonalas énekelt versek kedvelőinek

A Hangzó Helikon sorozat a költészet és a versolvasás válságáról szóló hiedelmekkel ellentétben annak tanúbizonysága, hogy a versek iránti fogékonyság nem csökken. A költő, a zeneszerző és az előadó egymásra találása megnyitja az ember szívét és értelmét, felszítja természetes vonzódásunkat a vers, a ritmus és a zene iránt. A költemények igényes kivitelű, szépen illusztrált verseskötetekben olvashatóak (nem véletlenül kapott a sorozat Szép Könyv díjat a Könyvhéten) és az azonos tartalmú CD-n versenklők előadásában hallgathatóak. A könyveket a Helikon Kiadó, a hangfelvételeket a Gryllus Kiadó jelenteti meg. A sorozat 2004-ben indult a Kányádi Sándor 75. születésnapjára megjelent albummal. Eddig 25 kötet jelent meg.

Fábri Péter laudációja az Artisjus díj átadásakor

„Az év produkciója” Artisjus-díjat idén a Helikon Kiadó és a Gryllus Kft, a Hangzó Helikon sorozat kiadói kapják. Úgy kerül egy könyvkiadó a zenei díjasok közé, hogy az elmúlt három évben a Helikon a Gryllus Kft-vel együtt eddig összesen tizenhárom könyvet és CD-t jelentetett meg együtt. (Ezek közül ötöt 2006-ban.) Az ízléses kis könyvekben olvashatók azok a versek, amelyek a CD-mellékleten dalként szólnak meg. A dalok – mondjuk most szakmai okból így – szövegírói között épp úgy találunk kortárs költőket – Kiss Annát, Kányádi Sándort, Faludy Györgyöt -, mint klasszikusokat – Adyt, Kosztolányit, Petőfit, Weöres Sándort. A zeneszerzők pedig hol a rockzene felől érkeznek, mint Gerendás Péter vagy Ferenczy György, hol a népzene felől, mint Sebő Ferenc, Gryllus Dániel vagy Gryllus Vilmos, hol a színházi zene felől, mint Novák János. Ez a sokszínűség valahogy mégis egységet sugall. Mégpedig az igényesség egységét. Nagyszerű előadók – Sebestyén Márta, Sebő Ferenc, Cseh Tamás, a Kaláka együttes, Palya Bea – közvetítésében hallhatja így a közönség legnagyobb költőink verseit. És ez az igazán meglepő és elismerésre érdemes teljesítmény. A két kiadónak együtt sikerült rockzenei méretű sikert csinálnia a legnagyobb magyar költők verseire írott dalokból, mégpedig úgy, hogy a zene és az előadás mindig méltó az alapanyaghoz. A Helikon és a Gryllus Kft. sorozatának már pusztá léte is bizonyítja, hogy az igényesség jó üzlet és hogy a kulturális emlékezet nem valamiféle múzeumi holmi, hanem élő tevékenység, múltunk legjavának tehetséges, színvonalas, igényes elsajátítása és továbbadása.

Majd mindegyik kötet koncertváltozata is elkészült, több összeállításban színész közreműködésével (pl. a Különbéke című Szabó Lőrinc est a Kaláka és Rátóti Zoltán közreműködésével.)

A sorozat történetében – de nem a szellemiségében – állt be változás 2013 őszén, amikor a Helikon kiadótól a Gryllus Kiadóhoz került a sorozat, így ezentúl a köteteket kizárólag a Kaláka Zenboltban, illetve az előadók koncertjein lehet megvásárolni.

(A viprodukcio.hu ismertetője alapján)

1. Mutassa be, hogy milyen eszközökkel lehet megteremteni egy szöveg koherenciáját mikroszerkezeti szinten! Amihez lehet, példát a szövegből társítson! **10 pont**
2. Azonosítsa az alábbi tagmondatokban az igét és az ige vonzatainak minősülő főnévi kifejezéseket az alábbi minta alapján!
Pl. Mondat: nem véletlenül kapott a sorozat Szép Könyv díjat a Könyvhéten
Ige: kapott;
Vonzatok: 1. alanyi szerepű főnévi kifejezés: a sorozat; 2. tárgyi szerepű főnévi kifejezés: Szép Könyv díjat
1) Mondat: „Az év produkciója” Artisjus-díjat idén a Helikon Kiadó és a Gryllus Kft., a Hangzó Helikon sorozat kiadói kapják.
2) Mondat: A költő, a zeneszerző és az előadó egymásra találása megnyitja az ember szívét és értelmét.
3) Mondat: ... a Helikon kiadótól a Gryllus Kiadóhoz került a sorozat. **6 pont**
3. Emeljen ki a szövegből egy olyan igei állítmányú mondatot, amelyben birtokos szerkezet szerepel fókuszpozícióban! **4 pont**
4. Adjon egy példát a szövegből egymással ok-okozati viszonyban lévő tagmondatokra, és állapítsa meg, milyen szemantikai kapcsolat van köztük! **4 pont**
5. Azonosítsa az alábbi szavak -t végződésének szerepét!
(szépen) illusztrált (verseskötet), verseit, megjelentet, versként, koncert, elkészült **6 pont**

III. TÉTEL (30 pont)

1. Mutassa be 1–1,5 oldalas értekező szövegben az objektív itemek szerepét a szummatív értékelésben! Értekezésében vegye figyelembe a következő szempontokat:
 - az objektív itemek meghatározása
 - típusainak bemutatása
 - a szummatív értékelésben való alkalmazásuk előnyei és hátrányai **8 pont**
2. Állítson össze egy szövegértést mérő feladatlapot, felhasználva a II-es tétel szövegét! Határozza meg, milyen típusú értékelésre alkalmas a mérőeszköz, és melyik osztályban alkalmazná! A feladatsor tartalmazzon legalább 5 különféle objektív itemet, melyek különböző képességszintek és gondolkodási műveletek mérésére alkalmasak! Készítsen javítókulcsot és rövid feladatleírást, amelyben megnevezi a mérni kívánt képességszinteket és gondolkodási műveleteket! **22 pont**